

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний технічний університет
імені Івана Пулюя
Академія економічних наук України
Академія соціального управління
НТШ

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ НАУКОВИХ КАДРІВ ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ

ПОСІБНИК ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ НАУКОВОГО СТУПЕНЯ
ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ (фахового доктора наук)
У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ
(НАУКОВИХ УСТАНОВАХ) УКРАЇНИ

Загальна редакція
д.е.н., професора Андрушківа Б. М.

Тернопіль, 2021

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Академія економічних наук України
Академія соціального управління
НТШ

*Кафедра управління інноваційною
діяльністю та сферою послуг*

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ НАУКОВИХ КАДРІВ ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ

**(НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК
ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ НАУКОВОГО СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ
(фахового доктора наук) У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ
(НАУКОВИХ УСТАНОВАХ) УКРАЇНИ)**

Керівник проекту:
д.е.н., доц. Шерстюк Р.П.,
проректор з економіки
та розвитку
Тернопільського
національного
технічного університету
імені Івана Пулюя

Тернопіль, 2021

Організація та особливості підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації. Навчальний посібник для здобувачів наукового ступеня доктора філософії (фахового доктора наук) у закладах вищої освіти (наукових установах) України: методичні вказівки для аспірантів усіх спеціальностей / Уклад.: Шерстюк Р.П., Пешко А.В., Андрушків Б.М., Кирич Н.Б., Мельник Л.М., Мишкович О.В., Паляниця В.А., Погайдак О.Б., Ціх Г.В., Керничний Б.Я., Кузь Т.І., Гагалюк О.І., Грушко В.С. – Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2021. 132 с.

Рекомендовано до друку за рішення ученої ради факультету економіки та менеджменту Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя та Президії Академії соціального управління.

Керівник проекту: д.е.н., доцент Шерстюк Р.П., проректор з економіки та розвитку Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя.

Автор творчої ініціативи: академік, перший віце-президент АЕНУ, д.е.н., професор Пешко А.В.

Загальна редакція: д.е.н., професор Андрушків Б.М., професор кафедри управління інноваційного діяльністю та сферою послуг Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя.

Укладачі: Шерстюк Р.П., Пешко А.В., Андрушків Б.М., Кирич Н.Б., Мельник Л.М., Мишкович О.В., Паляниця В.А., Погайдак О.Б., Ціх Г.В., Керничний Б.Я., Кузь Т.І., Гагалюк О.І., Грушко В.С.

Відповідальний редактор: к.е.н., завідувач відділу ВАДА ТНТУ Мишкович О.В.

У навчальному посібнику на загальному фоні розвитку науки та освіти України, розкрито особливості підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації, пропонується алгоритм організації цього процесу та проведення науково-дослідних робіт засобами формалізації. З'ясовано взаємозв'язки та взаємовідносини розвитку освіти і громадськості, науки і виробництва, суб'єктів господарювання та національної економіки (держави). На цьому ґрунті встановлено тенденції цього процесу. Розглянуто організацію науково-дослідницької роботи, видавничої діяльності та виховання науковців майбутнього. Запропоновано шляхи вирішення проблем у цій специфічній сфері.

Видання підготовлено у рамках освітньої реформи і буде корисним не лише студентам і викладачам, які претендують на здобуття наукових ступенів, а й усім, хто займається науково-педагогічною та дослідницькою діяльністю і буде цікавим для широкого читача.

Рецензенти:

Язлюк Б.О., д.е.н., професор, завідувач кафедри економічної експертизи та землевпорядкування Західноукраїнського національного університету.

Сороківська О.А., д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту та адміністрування Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя.

Кузьмак О.І., д.е.н., професор, директор Рівненської філії Європейського університету.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	5
Підготовка наукових кадрів – справа не другорядна.....	8
Дорогу долали по одинці, досвід набували разом.....	9

РОЗДІЛ 1. ЗНАЙОМСТВО З УМОВАМИ ПІДГОТОВКИ НАУКОВИХ КАДРІВ ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ В УМОВАХ ВУЗУ. ЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ.....	13
---	-----------

1.1. Порядок організації навчання в аспірантурі.....	14
1.2. Зміст освітньо-наукової програми.....	17
1.3. Права та обов'язки аспіранта.....	23
1.4. Індивідуальний план та етапи його реалізації.....	25
1.5. Досвід формалізації програмування науково-економічних досліджень.....	31
1.6. Алгоритм проведення організаційних заходів з підготовки та захисту дисертації.....	46
1.7. Публікація наукових статей є справою фахових видань.....	53

РОЗДІЛ 2. ЗДОБУВАЧ ПОВИНЕН ЗНАТИ АТМОСФЕРУ, КРИТИКУ ТА КУХНЮ У ЯКІЙ ВІДБУВАЄТЬСЯ ПІДГОТОВКА ПОЛОЖЕНЬ, РЕГЛАМЕНТІВ ТА ПОРЯДКУ ПІДГОТОВКИ НАУКОВИХ КАДРІВ ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ В УМОВАХ ВУЗУ.....	57
--	-----------

2.1. Плюси і мінуси у функціонуванні системи вищої освіти та її роль у підготовці наукових кадрів вищої кваліфікації.....	58
2.2. Деякі відомості та застереження про плагіат, запозичення, копії паст та ін.....	66
2.3. Об'єктивний погляд незаангажованого науковця на проблеми публікацій здобувачів (літературний досвід).....	71
2.4. Роль громадськості у підготовці наукових кадрів вищої школи.....	96
2.5. Роль науки та її громадського інструментарію у реалізації державного задуму з підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації.....	104

ЗАМІСТЬ ПІСЛЯМОВИ.....	110
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	115
ДОДАТКИ.....	118

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ НАУКОВИХ КАДРІВ ВИЩОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ

**ПОСІБНИК ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ НАУКОВОГО СТУПЕНЯ ДОКТОРА
ФІЛОСОФІЇ (фахового доктора наук) У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ
(НАУКОВИХ УСТАНОВАХ) УКРАЇНИ**

Організація та особливості підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації. Навчальний посібник для здобувачів наукового ступеня доктора філософії (фахового доктора наук) у закладах вищої освіти (наукових установах) України: методичні вказівки для аспірантів усіх спеціальностей / Уклад.: Шерстюк Р.П., Пешко А.В., Андрушків Б.М., Кирич Н.Б., Мельник Л.М., Мишкович О.В., Паляниця В.А., Погайдак О.Б., Ціх Г.В., Керничний Б.Я., Кузь Т.І., Гагалюк О.І., Грушко В.С. – Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2021. 132 с.

Підписано до друку 03.03.2021. Формат 60×90, 1/16.
Друк лазерний. Папір офсетний. Гарнітура TimesNewRoman.
Умовно-друк. арк. 5,7. Наклад – 350 прим.
Замовлення № 03032021

*****

Друк ФОП Паляниця В. А.
Свідоцтво ДК №4870 від 20.03.2015 р.
м. Тернопіль, вул. Б. Хмельницького, 9а, оф.38.
тел. (0352) 528-777.